

SIKKER STREK

Når kunstneren **Therese Myran** skaper bilder, er det med en lidenskap og skaperkraft som ikke lar seg stoppe. KUNST har møtt henne i hennes atelier i Trondheim.

TEKST LILLIAN REIF FOTO MAIKEN HAUKSDATTER LYNG ØSTERHAGEN

TRONDHEIM (KUNST): – Inni meg har jeg ei elv som bølger seg ut med en egen ubendig kraft, og til tider har jeg mer enn nok med å holde slusene åpne for å forhindre flom! Therese trekker pusten og smiler. Vi er i atelieret hennes i Trondheim sentrum. Therese står sikkert, snakker sikkert, har kontroll på det meste, men ikke helt på dette med kunsten. Der er det fortsatt så mye som skal eksperimenteres med, utforskes og forløses.

– Jeg leter fortsatt etter det som er helt mitt uttrykk, sier Myran, og slår armene ut mot alle bildene som henger på veggene, står på gulvet og trykkene som ligger utover. Hun har et enormt atelier med god plass til å eksperimentere; hun prøver seg frem med akrylmaling, spraybokser, oljemaling, blekk og sjablonger. Uttrykkene er mange, men likevel er det en signatur der, noe man som utenforstående legger merke til. En strek som ikke lar seg kue, og som blir den underliggende bærebjelken i bildene hennes.

Veien frem til kunsten var ikke alltid like opplagt. Therese var odelsjenta på familiegården og lærte seg gårdsdrift fra hun var liten. Men selv da var alltid kunsten viktig. – Jeg vokste opp med en hippiemam-

ma og en akademikerpappa, så det å skape var alltid sentralt i min barndom. Jeg tegnet før jeg kunne gå, og det var alltid en symaskin som gikk, og huset var fullt av male- og tegnesaker. Jeg var skolefink som barn, realfag syntes jeg var kjempegøy, det handlet jo om hvordan naturen ble til; men da utdannelsen skulle velges, var det fornuften som vant: Det ble lærerutdannelse. Så kom det fire barn. Så ble det jobb som bankfunksjonær, så grafisk designer.

Therese gestikulerer mens hun snakker. Hun ser alvorlig på meg. – Men så en dag i 2011 våknet jeg opp og følte meg som en prostituert! «Spre beina, her kommer kunden!» Jeg kunne ikke leve slik lenger, den indre motoren som skapte energi og drømmer, kjentes helt tom. Kilden til skaperkraften hadde tørket ut. Og da kom jeg på noe moren min alltid sa til meg som liten: Ikke slutt å tegne, Therese. Den dagen du gjør det, mister du deg selv.

– Så jeg sluttet i jobben uten en plan B og la meg på sofaen for første gangen i mitt liv. Der ble jeg liggende i tre måneder og stirre i taket. Og da kom tanken på å ta kunsten inn i livet mitt igjen. Men det var ikke noe lett valg å ta, det følte rart å skulle starte en tredje karriere som fortiåring. Men tanken slapp ikke taket, og jeg begynte å tegne litt. →

Prøvde å finne tilbake til min egen strek. Og da – da jeg først begynte, var det som om en flom strømmet ut og ikke stoppet. Jeg skjønnte da at jeg ikke hadde noe valg lenger; kunstens verden er min verden. Siden har jeg ikke sett meg tilbake.

– *Hva er det du vil uttrykke gjennom bildene dine?*

– Det handler om alt dette vakre levende som henger sammen med alt; kvantefysikk, relativitetsteori, glimtet av liv, Væren. Det at livet er så veldig stort, samtidig som det er så bittelite og brutalt, skjørt og kort.

– *Og hvordan skaper du et bilde?*

– Mesteparten skjer i forkant av den fysiske prosessen. Jeg bruker masse tid på å vurdere komposisjon, samtidig som jeg samler opp inntrykk og betraktninger. Jeg ser nesten på denne prosessen som det å bære frem et barn. Svangerskapene kan være lette, vimsete, befruktet av en drøm, farger som flager forbi et togvindu eller et foto som fester en spire i mitt indre. Mens andre svangerskap tynger meg ned i elendighet og kvalme, mareritt, mørke hull i hukommelsen eller dype sukk fra nyhetsbildet.

Hun senker skuldrene. – Det er en sann lykke når det endelig brister og bildet kan formes. Da jobber jeg intuitivt i en flow. Jeg bruker kull, blekk, skraper skarpe kanter med billakk sammen med myke strøk

av oljemaling, eller jeg bruker håndskårne sjabloner, tynne lag av akrylmaling og så noen rebelske streker med oljestifter. Phu!

Myran smiler. – Det er ofte en ensom tilværelse å være kunstner, og da er det godt å ha et fellesskap å forholde seg til: NFUK er en god jordmor, ei hånd å holde i når nye verk skal skapes og forløses. Det å få faglig kompetanse, vennlighet og tilrettelegging fra en organisasjon er helt unikt for meg og gir rom for vekst, inspirasjon og nye muligheter. Jeg har hatt denne skaperkraften i meg så lenge jeg kan huske, men som med alt annet i verden, så blir det først en større mening i det når det deles med andre. ☺

THERESE MYRAN
eksperimenterer med
mange uttrykk, men
streken hennes er
alikevel alltid til stede
som en signatur.

NFUK inviterer til Biennale 2017, Galleri Annekset i Stavern, 01.–23. juli 2017
Utstillingen viser medlemmenes arbeider og mangfold i teknikk, uttrykk og stil.

Fakta om NFUK:

Norsk Forening for Uavhengige Kunstnere (NFUK) er en ikke-kommersiell, landsdekkende, medlemsdrevet organisasjon for alle aktive, visuelle kunstnere uavhengig av kunstnerisk retning, utdanning eller bakgrunn. NFUK er et samlende forum som arbeider for å ivareta medlemmenes faglige og sosiale interesser. NFUK arrangerer årlig landsutstillinger i Rådhusgalleriet i Oslo rådhus og tilsvarende store gallerier. Landsutstillingene holder kunstnerisk nivå på lik linje med Østlandsutstillingen, Nordnorsken og Sørlandsutstillingen, og kunstverkene juryeres etter samme kriterier.

«I know I can fly»

KITH MJØEN
art@kithmjoen.com